

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 504/2019-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Remetom, Masarykova 2, Prešov, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Prešove č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019 a č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019 a č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že v konaní o správnej žalobe sťažovateľa (žalobcu) z 10. decembra 2015, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov, Okresného dopravného inšpektorátu Prešov (ďalej len „žalovaný“) č. p. ORPZ-PO-ODI-208-026/2014 z 22. septembra 2015, krajský súd (v poradí druhým) rozsudkom č. k. 2 S 16/2019-34 z 28. februára 2019 (v senáte zloženom z predsedníčky senátu [REDAKOVANÉ] a zo sudcov [REDAKOVANÉ]) zrušil rozhodnutie žalovaného č. p. ORPZ-PO-ODI-208-026/2014 z 22. septembra 2015, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a zároveň podľa § 167 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) priznal sťažovateľovi náhradu trov konania proti žalovanému.

3. Následne krajský súd uznesením č. k. 2 S 16/2019-52 z 3. júna 2019 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) rozhodol, že žalovaný je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania (pred správnym súdom) v celkovej sume 207,76 €, ktorá zahŕňa odmenu za jeden úkon právnej služby vykonanej v roku 2019 v sume 163,33 € spolu s jedným režijným paušálom v sume 9,80 €, plus 20 % DPH, na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote pätnástich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

4. Osobitným uznesením č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) krajský súd rozhodol, že žalovaný je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy (kasačného) konania v celkovej sume 296,17 €, ktorá zahŕňa odmenu za jeden úkon právnej služby – podanie kasačnej sťažnosti zo 14. februára 2017 v sume 147,33 € spolu s jedným režijným paušálom v sume 8,84 €, ako aj zaplatený súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť v sume 140 € na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote pätnástich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

4.1 Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal v zmysle jeho poučenia sťažnosť, v ktorej poukázal na to, že „je platcom DPH, pričom mu pri

rozhodovaní nebolo priznané navýšenie 20 % DPH. Zároveň namietal nepriznanie náhrady trov konania v konaní pred krajským súdom (zaplatený súdny poplatok, prevzatie zastúpenia, podanie žaloby a účasť na pojednávaní).“.

4.2 Krajský súd uznesením č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019 zmenil uznesenie krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019 tak, že uložil žalovanému povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy (kasačného) konania v celkovej sume 327,40 €, ktorá zahŕňa odmenu za jeden úkon právnej služby – podanie kasačnej sťažnosti zo 14. februára 2017 v sume 147,33 € spolu s jedným režijným paušálom v sume 8,84 €, plus 20 % DPH, ako aj zaplatený súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť v sume 140 € na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote pätnástich dní od právoplatnosti tohto uznesenia. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia krajský súd poukázal na to, že ním rozhodol len o náhrade trov kasačného konania v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžk 11/2017 z 12. decembra 2018, ktorým zrušil (v poradí prvý) rozsudok krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-89 z 21. decembra 2016, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a zároveň sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov kasačného konania. Námietku sťažovateľa o nepriznaní trov konania pred krajským súdom (správnym súdom) vyhodnotil ako nedôvodnú.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že mu boli priznané trovy konania za úsek konania v správnom súdnictve pred najvyšším súdom (kasačným súdom) a trovy konania za úsek konania v správnom súdnictve pred krajským súdom (správnym súdom) po vydaní rozsudku najvyššieho súdu, avšak neboli mu priznané trovy konania v správnom súdnictve pred krajským súdom (správnym súdom) pred vydaním rozsudku najvyššieho súdu, čím došlo k porušeniu jeho „ústavných práv“ na spravodlivý súdny proces. Na základe uvedeného sťažovateľ namieta, že krajský súd pri vydaní uznesení č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019 a č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019 postupoval zjavne arbitrárne, pretože „*vôbec neuviedol, z akých dôvodov a bez akejkoľvek v opory v zákone ukrátil sťažovateľa na jeho právnom nároku na náhradu trov konania*“.

6. Okrem toho sťažovateľ namieta, že „*v súdnom spise predmetného konania v správnom súdnictve (č. k. 2 S 47/2015 a čl. k. 2 S 16/2019 absentuje akýkoľvek dôkaz*

(doklad) o tom, že Krajský súd v Prešove... bol obsadený tzv. zákonným sudcom“. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd „si nesplnil povinnosť preukázať zákonnosť konajúceho senátu v intenciách ústavného článku 48 ods. 1 Ústavy SR v č. k. 2 S 47/2015 a v č. k. 2 S 16/2019... Prvou povinnosťou Krajského súdu Prešov je/bolo odstrániť pochybnosť možnosti ovplyvňovania pridelenia vecí č. k. 2 S 47/2015 a č. k. 2 S 16/2019. Táto povinnosť odstránenia pochybnosti pre Krajský súd Prešov je daná zákonom v ust. § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. Druhou povinnosťou Krajského súdu Prešov je/bolo preukázať splnenie podmienky náhodného výberu podľa § 51 odseku 1 zákona č. 757/2004 Z. z. Podmienka je splnená vtedy, ak sa má vec prideliť jednému z aspoň dvoch senátov. Splnenie tejto zákonnej podmienky pre Krajský súd Prešov vyplýva z § 51 ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. Sťažovateľ nemohol odôvodniť kasačnú sťažnosť zo dňa 14. 2. 2017 aj dôvodom – nesprávne obsadený krajský súd (nezákonný sudca), lebo Krajský súd v Prešove sťažovateľovi neumožnil preveriť pridelenie veci zákonnému sudcovi v súlade s § 51 odsek 9 zákona č. 757/2004 Z. z., keďže v súdnom spise sa nenachádzali žiadne pomôcky, podľa ktorých by to bolo možné, čím sa porušilo právo kontroly sťažovateľa.“.

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezhom vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019 a č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019 a aby sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 1 000 €, ako aj náhradu trov konania v sume 415,15 €.

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o porušení základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite

zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 19/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Úlohou ústavného súdu rovnako nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

14. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). Všeobecný súd pri svojom rozhodovaní nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, ak to vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavou súladného výkladu zákonov a obdobných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, i v týchto prípadoch sa musí vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii (m. m. III. ÚS 72/2010). V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *e ratione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona (III. ÚS 341/07). Ústavne konformný výklad je príslušný orgán verejnej moci povinný uplatňovať vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania a zároveň garantovať ich primeranú rovnováhu tak, aby bolo rozhodnutie v predmetnej veci akceptovateľné z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich

jednak z ústavy, ako aj medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná.

15. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojvôle možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti, alebo ho urobí v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019

16. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

17. Ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-182 zo 4. júna 2019 (vydaným

vyšším súdnym úradníkom), odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie, keďže na preskúmanie napadnutého uznesenia bol podľa § 152 ods. 1 SSP príslušný krajský súd (správny súd), ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

20. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

21. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

22. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou správneho súdneho konania, a ako také spadá pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prostredníctvom ktorého sa zaručuje

každému základné právo na súdnu ochranu. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania v správnom súdnictve obsiahnutá v piatej hlave Správneho súdneho poriadku. Procesné predpisy, ktoré upravujú náhradu trov konania v správnom súdnictve, preto treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu.

23. Ústavný súd posudzuje problematiku náhrady trov konania zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností (IV. ÚS 248/08, IV. ÚS 182/09, IV. ÚS 481/2013), ak zistí, že rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

24. Otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu vtedy, pokiaľ by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prílišného formalizmu), či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia (I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, III. ÚS 47/2013, III. ÚS 457/2014, III. ÚS 609/2014).

25. Preskúmaním napadnutého uznesenia o náhrade trov kasačného konania (bod 4.2) ústavný súd nezistil, že by závery krajského súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku upravujúcich trovy konania v správnom súdnictve v spojení s príslušnými ustanoveniami vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

26. Námietka sťažovateľa, že krajský súd pri vydaní uznesenia č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019 postupoval zjavne arbitrárne, pretože „*vôbec neuviedol, z akých dôvodov*

a bez akejkoľvek v opory v zákone ukrátil sťažovateľa na jeho právnom nároku na náhradu trov konania“, nie je spôsobilá spochybníť jeho ústavnú udržateľnosť.

27. Podľa § 175 ods. 1 SSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. V danom prípade konanie o správnej žalobe sťažovateľa skončilo právoplatnosťou rozsudku krajského súdu č. k. 2 S 16/2019-34 z 28. februára 2019 (bod 2); ústavného prieskumu uvedeného rozsudku krajského súdu sa sťažovateľ nedomáhal. Následne krajský súd uznesením č. k. 2 S 16/2019-52 z 3. júna 2019 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) rozhodol, že žalovaný je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania (pred správnym súdom) v celkovej sume 207,76 € (bod 3). Hoci proti uvedenému uzneseniu správneho súdu bola podľa § 152 ods. 1 SSP prípustná sťažnosť, v ktorej sťažovateľ mohol namietať, že mu nebola priznaná náhrada trov konania, napr. za zaplatený súdny poplatok a za úkony právnej služby, akými sú prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie správnej žaloby na súde, účasť na konaní pred súdom a pod., sťažovateľ ju nepodal. O takejto sťažnosti rozhoduje správny súd, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Vo veci, v ktorej koná a rozhoduje senát správneho súdu, je na rozhodnutie o sťažnosti oprávnený predseda senátu. V prípade, ak správny súd zruší napadnuté uznesenie a vec vráti na ďalšie konanie, je vyšší súdny úradník viazaný právnym názorom správneho súdu. Proti rozhodnutiu o sťažnosti nie je prípustný opravný prostriedok a ako také ho možno napadnúť ústavnou sťažnosťou. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol, aké skutočnosti mu objektívne bránili, aby tento opravný prostriedok, ktorý mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, vyčerpал.

30. Ústavný súd už v minulosti judikoval, že sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej

ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 Civilného sporového poriadku). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017). Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená (IV. ÚS 10/02).

31. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi uznesením krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019 a namietaným porušením základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019

32. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

33. Zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná

zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „ad hoc“ (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07).

34. Zákonným sudcom je sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené podmienky na funkciu sudcu. Okrem toho za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu; ak súd rozhoduje v senáte, zákonými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 87/01, I. ÚS 115/02, III. ÚS 202/02, III. ÚS 116/06); ako aj sudcu, ktorému boli veci pridelené z dôvodu vylúčenia iného sudcu pre zaujatosť v zmysle procesného kódexu alebo pre iné ďalšie dôvody (m. m. II. ÚS 118/02, II. ÚS 119/02).

35. Procesný postup, v ktorom o veci účastníka konania nerozhodol zákonný sudca, resp. súd zriadený v súlade so zákonom, je nezlučiteľný s garanciami vyplývajúcimi z čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru, a rozhodnutie vydané v takomto konaní preto nemôže byť ústavne akceptovateľné (m. m. III. ÚS 116/06).

36. Rozhodovanie vecí zákoným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zákonnosť súdu musí byť okrem iného založená na jeho zložení. Súd zriadený zákonom musí byť teda obsadený zákonným spôsobom (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Buscarini v. San Marino* zo 4. 5. 2000).

37. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákoným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4.

38. Podľa § 3 ods. 4 zákona o súdoch zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

39. Podľa § 3 ods. 10 zákona o súdoch súdy sú povinné používať pri výkone súdnictva, najmä pri pridelovaní a prerozdeľovaní vecí, vedení súdnych registrov a vyhotovovaní rozhodnutí a iných písomností programové a technické prostriedky schválené Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

40. Podľa § 49 písm. a) zákona o súdoch predsedovia súdov zabezpečujú riadenie súdov v oblasti výkonu súdnictva najmä rozvrhom práce...

41. Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

42. Podľa § 51 ods. 1 prvej vety zákona o súdoch ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridelujú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí.

43. Podľa § 51 ods. 2 zákona o súdoch podmienka náhodného výberu podľa odseku 1 je splnená vtedy, ak sa má vec prideliť jednému z aspoň dvoch senátov, samosudcov alebo súdnych úradníkov.

44. Podľa § 19 ods. 2 SSP správne súdy konajú a rozhodujú v senátoch, ak tento zákon neustanovuje, že rozhoduje sudca alebo predseda senátu. Všetci členovia senátu sú si pri rozhodovaní rovní. Ak koná a rozhoduje sudca, prislúchajú mu práva, ktoré sú inak vyhradené senátu alebo predsedovi senátu.

45. Podľa § 23 ods. 1 SSP na krajskom súde vo veciach správneho súdnictva konajú a rozhodujú sudcovia správneho kolégia v trojčlenných senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov.

46. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľova argumentácia odôvodňujúca porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nesmeruje k tomu, že by v konaní o správnej žalobe rozhodovali iní ako zákonným kritériám zodpovedajúci sudcovia (teda iní ako sudcovia určení v súlade s rozvrhom práce miestne, vecne a funkčne príslušného súdu), resp. senát v nesprávnom zložení, ale sťažovateľ namieta v podstate to, že v spise krajského súdu absentuje doklad (potvrdenie) o náhodnom výbere senátu krajského súdu rozhodujúceho o správnej žalobe, ktorý by mu umožnil preveriť pridelenie veci zákonnému sudcovi, resp. senátu. Ak bolo uvedené, základnému právu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy zodpovedá povinnosť súdu prideliť vec zákonnému sudcovi, resp. senátu podľa pravidiel ustanovených v zákone a rozvrhu práce, nie však administratívne zaznamenať náhodný výber členov senátu v súdnom spise, resp. vydať stranám konania doklad (potvrdenie) o tom, že sa náhodný výber uskutočnil.

47. Rozvrhy práce krajského súdu sú verejne prístupné na internetovej stránke <<https://obcan.justice.sk>>.

48. Podľa § 139 ods. 1 SSP v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie správneho súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie účastníkov konania a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o prípustnosti kasačnej sťažnosti, o lehote na podanie kasačnej sťažnosti, o náležitostiach kasačnej sťažnosti, o povinnom zastúpení advokátom v kasačnom konaní alebo o neprípustnosti opravného prostriedku, deň a miesto vyhlásenia.

49. Podľa § 149 ods. 1 SSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie správneho súdu, ktorý ho vydal, označenie účastníkov konania a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o opravnom prostriedku a deň a miesto vydania uznesenia.

50. Ústavný súd konštatuje, že argumentácia sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nemá žiadnu ústavnoprávnu relevanciu, pretože skutočnosť, že sťažovateľ (ktorý podľa § 49 ods. 1 prvej vety SSP musel byť v konaní pred správny súdom zastúpený advokátom, pozn.) nebol subjektívne spôsobilý zistiť zloženie senátu krajského súdu rozhodujúceho o správnej žalobe, nie je dôvodom na to, aby ústavný súd vyslovil porušenie označeného základného práva.

51. Z napadnutého uznesenia krajského súdu č. k. 2 S 47/2015-201 z 19. júla 2019 rovnako nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, preto ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

52. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu